

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Харківського національного
економічного університету

імені Семена Кузнеця
Володимир ПІНОМАРЕНКО

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертаційної роботи**

Назарова Нікіти Костянтиновича

**на тему «Соціально-трудові конфлікти: оцінювання та регулювання»
на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю
08.00.07 – демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика**

Дисертаційна робота Назарова Нікіти Костянтиновича на тему «Соціально-трудові конфлікти: оцінювання та регулювання», що подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.07 – «демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика» виконана на кафедрі менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця Міністерства освіти і науки України згідно з тематикою науково-дослідних робіт факультетів «менеджменту і маркетингу», «економіки і права» Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Тему дисертаційної роботи Назарова Нікіти Костянтиновича було затверджено на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 2 від 21.10.2019 р.). Робота виконувалася самостійно.

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи Назарова Нікіти Костянтиновича «Соціально-трудові конфлікти: оцінювання та регулювання» вченою радою Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

(протокол № 4 від 3 квітня 2023 р.) визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, та призначено трьох рецензентів: 1) доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця Т.І. Лепейко, 2) доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця Т.П. Близнюк, 3) доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця Г.С.Черноіванова. У результаті аналізу докторської дисертації Назарова Нікити Костянтиновича, наукових публікацій, в яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, а також за підсумками проведення засідання кафедри, яке відбулося 03 травня 2023 року (протокол № 12), визначено наступне.

Актуальність теми дослідження та її зв'язок із науковими програмами, планами, темами. Сучасні соціально-економічні умови, до яких доєдналися суб'єктивні сумні події, пов'язані з епідемією ковіду та війни що розв'язала росія, зумовили необхідність формування методологічного підходу до дослідження конфліктогенезу, наукового пошуку аналітичного інструментарію, всебічного аналізу шляхів запобігання та профілактики конфліктів.

Дослідження соціально-трудова конфліктів (СТК) перебуває у стані переосмислення та реформування в умовах викликів сучасності, які докорінно змінюють підходи до їх розв'язання та попередження, що прискорює або гальмує людський розвиток. Теорія та методологія економічної науки стикається з практично відсутньою конфліктологічною парадигмою, яка б дозволила створити концептуальне та інструментальне поле, уніфікувати і одночасно розширити проблематику прикладних досліджень, забезпечуючи їх надійними методологічними та теоретичними положеннями. Практика регулювання та усунення конфліктів створює нові умови застосування інструментарію їхнього оцінювання та механізмів регулювання у кризових умовах сьогодення. Проблематика соціально-трудова конфліктів має велике методологічне та прикладне значення. На сучасному етапі розвитку мета соціально-економічної конфліктології полягає в тому, щоб об'єднати традиційні

і нові теоретико-методологічні та концептуальні основи вивчення соціально-економічних суперечностей, джерел, причин виникнення, умов розвитку та механізмів вирішення конфліктів у суспільстві.

Незважаючи на значні теоретичні надбання з питань дослідження конфліктів, проблеми комплексної діагностики та управління СТК з врахуванням особливостей кожного економічного рівня, причин, проявів протікання та наслідків конфліктів, досліджені недостатньо. Це обумовлює необхідність розробки методології оцінювання та регулювання СТК в теорії соціальної економіки та економічної конфліктології. Актуальність вказаної проблеми визначили вибір теми дисертації, її мету і завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана згідно наукового тематичного плану Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця за наступними науково-дослідними темами: «Методичне забезпечення системи управління трудовими конфліктами на підприємстві» (номер державної реєстрації 0121U112079), де здобувач запропонував методику удосконалення системи управління конфліктами на підприємстві; "Проблеми та перспективи людського розвитку в умовах соціальної нестабільності» (номер державної реєстрації 0121U100638), в межах якої здобувачем проведено аналіз теоретичних аспектів та практичних положень розвитку соціальної безпеки в Україні; «Управління ефективною життєдіяльністю суб'єктів господарювання» (номер державної реєстрації 0118U007188), де здобувачем розкрито концептуальні та методологічні аспекти управління лояльністю персоналу; «Науково-методичний інструментарій менеджменту організацій в умовах глобалізації та інформатизації середовища» (номер державної реєстрації 1021U100721), в якій здобувач запропонував використання інформаційних технологій у роботі з персоналом підприємств, як інструментарію попередження конфліктів; «Формування системи оцінювання ділових та професійних якостей персоналу» (номер державної реєстрації 0121U113302), де автор провів аналіз методів оцінювання ділових та професійних якостей персоналу; «Формування соціальної політики в умовах конфліктності та соціальної напруженості» (номер державної реєстрації 0122U200152), у межах якої дисертантом висвітлено нормативно-правове забезпечення соціальної політики; «Стратегічне управління життєдіяльністю підприємств на основі

інвестування для забезпечення гідної якості трудового життя» (номер державної реєстрації 0115U002374), де було обгрунтовано формування механізму стратегічного управління; «Концептуальні засади та моделі управління сучасним бізнесом» (номер державної реєстрації 0118U007186), за якою було розроблено документарне забезпечення оцінювання персоналу; «Управління персоналом підприємства в умовах повоєнної економіки» (номер державної реєстрації 0122U201597), де було запропоноване методичне забезпечення системи управління персоналом в умовах післявоєнної відбудови України.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є обгрунтування нової конфліктологічної парадигми, інструментарію оцінювання СТК та розроблення теоретико-методологічного забезпечення й практичних рекомендацій щодо регулювання соціально-трудова конфліктів на макро-, мезо-, мікро- та індивідуальному рівнях.

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити такі завдання:

- здійснити структурно-класифікаційний аналіз основних понять конфліктології, визначити сутність та зміст категорій СТК та соціальної напруженості;
- узагальнити типологію конфліктів за системними ознаками;
- сформулювати засадничі положення конфліктологічної парадигми як теоретичного підходу до дослідження конфліктів;
- розробити методологічні засади комплексного оцінювання та регулювання СТК на макро-, мезо-, мікро-, індивідуальному рівнях за складовими індексу людського розвитку (ІЛР);
- побудувати модель лінійно-регресійної залежності визначення впливу складових «здоров'я», «освіти» та «добробуту» на рівень ІЛР в Україні;
- здійснити економіко-математичне моделювання впливу індикаторів соціального та людського розвитку на стан конфліктності у суспільстві;
- дослідити доміанти формування соціально-трудова сфери та розкрити інституційні імперативи розвитку СТК;
- розробити інструментарій оцінювання стану СТК у регіональному розрізі людського розвитку;
- обгрунтувати організаційно-економічний механізм профілактики та регулювання соціально-трудова конфліктності;

- систематизувати методичні підходи до визначення причини конфліктів на основі комплексного аналізу;
- провести економіко-математичне моделювання впливу модифікованих показників ІЛР на стан конфліктності на мікрорівні;
- сформуванати інституційне забезпечення урегулювання СТК у соціально-трудоуій сфері;
- здійснити діагностику соціально-психологічних чинників конфліктності в колективі;
- розробити соціально технологію управління індивідуумними конфліктами на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процеси оцінювання та регулювання соціально-трудоуих конфліктів як соціально-економічного явища в умовах соціальної напруженості суспільства.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні засади та науково-практичні підходи до оцінювання передумов в регулюванні наслідків СТК в сучасній ринковій економіці на макро-, мезо-, мікро- та індивідуумному рівнях.

Методи дослідження. Теоретико-методологічноу основою дисертації є фундаментальні дослідження економічної теорії, конфліктології, економіки праці, соціальної економіки і політики, праці вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем соціально-трудоуих конфліктів. У процесі дослідження використано такі загальнонаукові і спеціальні методи та прийоми: історичний та логічний аналіз - для дослідження становлення економічної конфліктології у соціальної сфері та розвитку теорії СТК (п. 1.1; п.2.1.; п.4.1.; п.5.1.); діалектичного узагальнення - для формування конфліктологічної парадигми та інституційних імперативів виникнення та прояву СТК (п.1.2., п.3.1.); класифікації та угруповання - для визначення причин виникнення, типології та системи показників оцінювання СТК (п.1.1.; п.1.3.; п.3.2.; п. 4.1.; п.5.2.); гіпотетико-дедуктивний метод - для обґрунтування гіпотези щодо оцінювання стану конфліктності через модифіковані показники людського розвитку (п.1.3.; п.3.2.; п.4.2.; п.5.2.); порівняльного та системного аналізу - для дослідження стану та динаміки конфліктності на макро-, мезо-, мікро- та індивідуумному рівнях (п.2.1.; п.3.2.; п.4.2.; п.5.1.); аналізу і синтезу - для формування механізму профілактики і регулювання СТК та обґрунтування концепції оцінювання і

регулювання СТК (п.3.3.; п.1.2.); компаративного аналізу - для імплементації нормативно-правового забезпечення регулювання СТК та медіації у практику їх вирішення (п.4.3.); кластерного аналізу - для визначення груп країн близькими за розвитком соціальної сфери та групування регіонів України за проявом домінуючих загроз безпеки людського розвитку (п.2.3.; п.3.2.); економіко-статистичний - для оцінювання стану та динаміки конфліктності на макро- та мезо- рівнях (п.2.1., п.2.2; п.3.2.); економіко-математичне моделювання, кореляційно-регресивний, факторний аналіз - для розробки моделей впливу ІЛР на прояв соціальної конфліктності (п.2.3.; п.4.2.; п.5.2.); анкетування та експертних оцінок - для визначення соціально-психологічних чинників конфліктності на підприємстві (п.4.2.; п.5.2., п.5.3.); графоаналітичний метод - для візуалізації отриманих результатів (п.1.1., п.1.3.; п.2.1., п.2.2; п.3.1., п.3.3; п.4.1.; п.5.1, п.5.3.).

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі, нормативно-правові акти органів державної та місцевої влади, інформаційні ресурси Державної служби статистики України, Міністерства соціальної політики України, Державної служби зайнятості України, Національної служби посередництва та примирення, аналітичні матеріали міністерств і відомств України, вітчизняна та зарубіжна наукова література, наукові та статистичні Інтернет-ресурси.

Наукова новизна одержаних результатів дисертації полягає у розв'язанні важливої наукової проблеми розробки теоретико-методологічних основ оцінювання та регулювання СТК у соціально-економічній сфері. Найбільш суттєві наукові результати, що характеризують наукову новизну дослідження автора та його особистий внесок полягають у наступному:

вперше:

- запропоновано теоретико-методологічний підхід до формування сучасної конфліктологічної парадигми, який визначає методологічні, методичні, пізнавальні, інструментальні функції у системі наукових поглядів, виконуючи роль засадничих положень економічної конфліктології. Науково обґрунтовано теоретичні положення та концептуальну модель, яка є інструментарієм співставлення теорії і практики дослідження передумов, стану, розвитку та попередження СТК, що забезпечую перевірку адекватності та обґрунтованості конфліктологічної парадигми і визначає основні складові

концепції, зв'язки, характер впливів, функції, принципи, об'єкти, суб'єкти, норми і методи управління;

- розроблено методологію оцінювання та регулювання СТК на основі визначення рівня складових індексу людського розвитку (здоров'я, освіта, добробут) у якості індикаторів передумов та стану конфліктності на макро-, мезо-, мікро- та особистісному рівнях, із формуванням відповідного наукового, інформаційного, адміністративно-кадрового, правового забезпечення та визначення впливу суб'єктів на об'єкти управління за відповідними методами, що дозволяє прогнозувати, попереджати та регулювати СТК на всіх рівнях соціально-економічної системи;

- сформовано систему інституційних домінант регулювання СТК, основу якого складають визначені закономірності суспільного розвитку, врахування інституційного середовища розвитку ринку праці у системі багаторівневого управління, що дозволяє оперативно визначати головні причини прояву соціально-трудова суперечностей і надає можливість в умовах перманентної мінливості середовища своєчасно реагувати на СТК з метою забезпечення задоволеності інтересів учасників соціально-трудова відносин;

- розроблено систему економіко-математичних моделей впливу індикаторів ІЛР на його рівень та залежності стану конфліктності в Україні від модифікованого ІЛР на основі кореляційно-регресійного та факторного аналізу: 1) встановлено залежність та ймовірнісний зв'язок між системою показників ІЛР на макrorівні та параметрами кількості проявів акцій соціального протесту і кількості зареєстрованих колективних трудових конфліктів. Отриманий тісний зворотний кореляційний зв'язок підтверджує суттєвий вплив ІЛР на зниження конфліктності. 2) визначено вагомість складових здоров'я, освіти та добробуту на значення ІЛР в Україні;

розроблено організаційно-економічний механізм попередження та врегулювання соціально-трудова конфліктності, що враховує взаємодію: функціональної підсистеми людського розвитку, підтримуючої підсистеми інформаційно-аналітичного забезпечення, ресурсно-функціональних складових, функціонування якого спрямоване на підвищення якості проведення комплексного оцінювання стану соціально-трудова конфліктності, що у подальшому слугуватиме основою для попередження зростання соціально-трудова напруженості та досягнення високого рівня регіонального людського розвитку;

дістало подальшого розвитку:

теоретико-методологічні основи соціально-трудо­вих конфліктів, як об'єкта управління на різних рівнях соціально-економічної системи. Розвинуто понятійно-категоріальний апарат конфліктології, а саме наукове визначено: поняття СТК як економічної категорії, яка характеризує протиборство, протистояння, зіткнення між двома і більше учасниками соціально-трудо­вих відносин стосовно матеріального або нематеріального об'єкту явища чи процесу, засноване на соціальних, економічних, політичних, трудо­вих, правових, духовних, психологічних протиріччях та інтересах особистостей, груп (суб'єктів праці) у процесі трудової діяльності. Розвинуто поняття соціальної напруженості, як поступово наростаючого явища, що має прояв на рівні держави й суспільства та характеризується зростанням невдоволеності населення соціально-трудо­вими умовами і призводить до появи та розвитку СТК як дестабілізуючого чинника соціально-трудо­вої сфери;

- модель прогнозної динаміки показнику плинності персоналу як індикатору рівня конфліктності на підприємстві, яка заснована на модифікованих показниках ІЛР на мікрорівні, що характеризують добробут (середньомісячна заробітна плата), освіти (кількість працівників з певними освітньо-кваліфікаційними рівнями) та здоров'я (фактично відпрацьований час без лікарняних) персоналу. В якості показника конфліктності прийнято коефіцієнт плинності персоналу, що забезпечить зниження рівня конфліктності та підвищення ефективності соціального діалогу;

- визначення причини виникнення СТК із застосуванням інструментарію діаграми Ісікави, що дозволяє реалізувати категоризацію виникнення проблеми, забезпечити технологію пошуку глибинних причин для ефективного вирішення, попередження та профілактики СТК на основі виявлення ключових взаємозв'язків між різними факторами та групування їх за змістовими та причинно-наслідковими блоками;

- науково-методологічний підхід до діагностики основних тенденцій розвитку соціально-психологічних чинників конфлікту шляхом проведення анкетування та опитування працівників для визначення індикаторів, які характеризують: рівень конфліктності середовища (організаційна культура, соціально-психологічний клімат, стиль лідерства); рівень конфліктності особистості працівників (соціально-психологічні риси особистості,

спрямованість та тип поведінки у конфлікті); стан особистості (задоволеність здоров'ям, освітою та добробутом);

- обґрунтування впливу соціально-трудова конфліктів на людський розвиток регіонів України на основі кластеризації регіонів України за рівнем прояву соціально-трудова конфліктів у регіональному розрізі людського розвитку, що є підґрунтям для формування політики у сфері людського розвитку з врахуванням регіональних особливості прояву соціально-трудова конфліктів;

удосконалено:

- класифікацію СТК з введенням нової ознаки «за рівнем прояву конфлікту», яка, спираючись на усі відомі класифікації визначає виникнення та розгортання СТК на чотирьох ієрархічних соціально-економічних рівнях: макро-, мезо-, мікро- та особистісному, за якими знаходиться джерело конфлікту за умови розповсюдження його вверх та вниз по ієрархії. Головними системними ознаками типології встановлено: джерело виникнення; причини; соціальні наслідки; масштаб та межі конфлікту; форми боротьби та ступінь зіткнення; ініціатива виникнення; спрямованість впливу; спосіб розв'язання; особливості походження; сфери прояву; ступень виразності; спрямованість результату; суб'єкти; ступінь напруженості та тривалість протікання; учасники конфліктної взаємодії; наявність антагонізму;

- теоретико-методологічний підхід до аналізу розвитку соціально-трудова сфери та якості життя європейських країн за інтегральними макроекономічними показниками ПРООН: соціального розвитку (The Social Progress Index), людського розвитку (Human Development Index), якості життя (Quality of Life), міжнародним індексом щастя (The Happy Planet Index), показнику очікуваної тривалості життя (Life Expectancy Index), та виділення на основі двоетапного кластерного аналізу груп країн близьких за значенням рівня життя та соціальної сфери, який дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо напрямків розвитку суспільства на державному та регіональному рівнях;

- технологію оцінювання стану СТК у регіональному розрізі людського розвитку на основі системи модифікованих показників індексу людського розвитку, унікальність якої полягає у врахуванні параметрів, які демонструють втрачені ресурси від соціально-трудова конфліктності, і результати досягнення за складовими людського розвитку, що дає змогу обґрунтувати зміни траєкторії людського розвитку регіону та їх темп (сталий, циклічний і уповільнений) та

дозволяє формувати інформаційне підґрунтя для розроблення рекомендацій щодо формування політики у сфері людського розвитку, що враховує регіональні особливості прояву соціально-трудова конфліктів;

- алгоритм інституційного забезпечення регулювання соціально-трудова конфліктів у соціально-трудова сфері, особливістю якого є орієнтація на підвищення ефективності процесу урегулювання СТК з використанням як традиційних, так і альтернативних технологій попередження, профілактики та вирішення конфліктів. Це забезпечує підґрунтя для імплементації інструментів регулювання СТК відповідно до положень проаналізованих міжнародних та вітчизняних нормативно-правових актів за чотирма рівнями: міжнародний, національний, галузевий (регіональний), виробничий;

- соціально-психологічні методи оцінки та аналізу конфліктів, використання яких сприятиме зниженню конфліктів у трудових колективах, для чого розроблено соціальну технологію управління конфліктами, яка базується на врахуванні динамічної характеристики конфлікту та обґрунтуванні методів управлінського впливу на кожній стадії розвитку конфліктної ситуації та передбачає застосування спеціальних соціальних технологій: на передконфліктній стадії – діагностичних; на стадії актуалізованого конфлікту – управлінських; на постконфліктній – технологій навчання.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені теоретико-методологічні положення доведені до рівня конкретних науково-практичних рекомендацій і впроваджені в практику діяльності соціально-економічних систем різного рівня.

Зокрема, Національною службою посередництва і примирення, Відділенням в Харківській області, були використані матеріали щодо методу оцінювання стану соціально-трудова конфліктів в регіональному розрізі за системою показників, заснованих на інструментарії розрахунку індексу людського розвитку ПРООН (довідка № 09/20-01-22 від 12.12.2022 р.); Харківський обласний центр зайнятості прийняв до впровадження практичні рекомендації щодо процесу гармонізації інтересів суб'єктів соціально-трудова відносин на регіональному рівні (довідка № 7-1568/23 від 26.04.2023 р.); Харківською обласною профспілкою працівників соціальної сфери України пропозиції враховані в частині попередження СТК за допомогою визначення чинників макросередовища соціально-трудова сфери, діагностики та виділення

стадій конфлікту, технологій урегулювання та вирішення СТК (довідка № 41 від 14.04.2023 р.); пропозиції дисертанта стосовно врахування міжнародного досвіду розв'язання конфліктів за допомогою процедур посередництва і примирення, роботи примирних комісій та трудового арбітражу враховані у роботі Харківської міської ради, Постійної комісії з питань міжнародного співробітництва, інвестицій, спортивних та іміджевих проєктів (довідка № 12/03-23 від 15.03.2023 р.); пропозиції щодо впровадження соціально-психологічних методів оцінки та аналізу конфліктів і соціальних технологій управління конфліктами знайшли застосування у діяльності ТОВ «Український науково-дослідний інститут оборонних технологій» (довідка № 1703/7 від 17.03.2023 р.); результати досліджень стосовно оцінювання та регулювання соціально-трудова конфліктів, зниження плинності кадрів та підвищення ефективності соціального діалогу на підприємстві були впроваджені у роботу у ТОВ «СМАРТ-СТРОЙ» (довідка № 17/04 від 20.04.2023 р.) та ТОВ «ЛІФТ-МАРКЕТ» (довідка № 22/03 від 22.03.2023 р.); підходи до дослідження конфліктів, за яким сформована сучасна конфліктологічна парадигма та інструментарій її впровадження у практику попередження конфліктів, були використані ГО «Фонд громадської участі «УКРАЇНА» (довідка № 09/05-23 від 09.05.2023 р.).

Теоретичні положення та висновки дисертації використовуються в навчальному процесі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця під час викладання дисциплін «Управління людськими ресурсами», «Основи економіки та бізнесу», «Планування та організація діяльності підприємства», «Менеджмент персоналу та організаційна поведінка» (довідка № 23/86-9-24/1 від 30.03.2023 р.).

Зазначене засвідчує відповідність висновків та основних положень дисертації соціально-економічним процесам у суспільстві, а також підтверджує їхню достовірність і наукову новизну.

Особистий внесок здобувача в роботах, що виконані у співавторстві.

Дисертаційна робота є завершеною самостійно виконаною науковою працею, у якій всі положення і пропозиції, винесені на захист, розроблені автором особисто. Внесок автора в роботи, виконані у співавторстві, відображено в переліку опублікованих праць за темою дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення і висновки, викладені в дисертації, доповідалися, обговорювалися й одержали позитивну оцінку на науково-практичних конференціях, зокрема: «Стійкий розвиток національної економіки: актуальні проблеми та механізми забезпечення» (м. Кривий Ріг, 27 квітня 2023 р.); «Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі» (м. Київ, 11 травня 2023 р.); «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. MicroCAD-2023» (м. Харків, 17-20 травня 2023 р.); «Управління розвитком соціально-економічних систем» (м. Харків, 20-21 квітня 2023 р.); «Problems of the development of science and the view of society» (Graz, 21-24 March, 2023); «Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку» (м. Запоріжжя, 10 листопада 2022 р.); «Multidisciplinary academic notes. Theory, methodology and practice», 12-15 July 2022, Prague); «Interaction of society and science: problems and prospects» (London, 5-8 October, 2021); «International Congress on Business and Marketing» (Istanbul, 29 November – 01 December, 2018); Математичне моделювання процесів в економіці та управління проектами і програмами» (м.Харків, 14-20 вересня 2015 р.); «Актуальні проблеми розвитку економіки в контексті глобальних викликів» (Одеса, 19-20 вересня 2013 р.); «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансово-економічною безпекою: аудиторський супровід та бізнес-розвідка» (м.Харків, 11-13 квітня 2013р.);

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків, рекомендацій дослідження. Дисертаційна робота Назарова Нікити Костянтиновича на тему «Соціально-трудові конфлікти: оцінювання та регулювання» є завершеним науковим дослідженням. Обґрунтованість, достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій дослідження зумовлюється значним обсягом опрацьованих законодавчих актів України, нормативно-розпорядчих документів, нормативно-правових актів органів державної та місцевої влади, інформаційних ресурсів Державної служби статистики України, Міністерства соціальної політики України, Державної служби зайнятості України, Національної служби посередництва та примирення, аналітичних матеріалів міністерств і відомств України, вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, наукових та статистичних ресурсів Інтернет, результатів авторських напрацювань та спостережень.

Наукові результати досить повно висвітлено у наукових публікаціях, які відповідають вимогам щодо змісту та кількості публікацій за результатами підготовки докторської дисертації.

Наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації.

Дисертаційна робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до розробки теоретичних, методологічних та методичних положень та рекомендацій щодо оцінювання та регулювання соціально-трудових конфліктів. Усі результати, які винесено автором на захист, отримано самостійно і містяться в опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї, положення та розрахунки, які є результатом особистих наукових пошуків. Особистий внесок дисертанта у колективні наукові роботи конкретизовано у списку праць за темою дисертації. Основні наукові положення, висновки і результати дисертаційної роботи опубліковані у 43 наукових працях обсягом 26,8 друк. арк., з яких особисто автору належить 18,05 друк. арк., у тому числі: 4 розділи у колективних монографіях (особисто автору належить 4,57 друк. арк.); 8 статей у виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних SCOPUS та Web of Science (особисто автору належить 2,34 друк. арк.); 8 одноосібних статей у наукових фахових виданнях України, які індексуються у міжнародних наукометричних базах даних загальним обсягом 5,5 друк. арк.; 8 статей у наукових фахових виданнях України, які індексуються у міжнародних наукометричних базах даних (особисто автору належить 2,84 друк. арк.); 3 статті у зарубіжних наукових виданнях (особисто автору належить 1,1 друк. арк.); 12 публікацій, що додатково відображають результати дослідження загальним обсягом 1,89 друк. арк., з яких особисто автору належить 1,7 друк. арк. В опублікованих працях здобувача повністю відображені сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їхня наукова новизна. Результати дослідження доповідались і отримали позитивну оцінку на міжнародних науково-практичних конференціях. Перелік і зміст публікацій дозволяє визначити, що Назаров Н.К. виконав вимоги пункту 8 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197. З огляду на це апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

Структура та обсяг роботи. Дисертація складається з анотації, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи викладений на 568 сторінках. Дисертація включає 48 таблиць (з них 12 на 14 повних сторінках), 59 рисунків (з них 8 на 8 повних сторінках), анотацію на 20 сторінках, додатки на 84 сторінках, а також список використаних джерел із 423 найменувань, що розміщений на 59 сторінках.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

у наукових монографіях:

1. Nazarov N. Anti-crisis personnel management in the conditions of restructuring. *Scientific Foundations in Economics and Management: collective monograph*. Boston: Primedia eLaunch. 2022. P. 513-541 (1.52 друк. арк.) <https://isg-konf.com/uk/scientific-foundations-in-economics-and-management/>

2. Nazarov N, Alina Demianenko A. Organizational Support of Human Development Assessment (National and Foreign Experience). *Changing Paradigm in Economics & Management System*. Delhi : ABS BOOKS, 2021. Vol 4. P. 20-36. (ISBN:978-93-87229-79-2) (1.23 друк. арк.) *Особистий внесок автора: визначено ресурсне забезпечення розрахунку індексу людського розвитку (0.9 друк. арк.)* <https://amitkrgoel.com/2020/06/04/edited-volume-books/>

3. Nazarov N. System Principles of Staff Management in the Enterprise Restructuring Process. *Changing Paradigm in Economics & Management System*. Delhi: ABS BOOKS, 2020. Vol 3. P. 76-93. (1.43 друк. арк.) <https://amitkrgoel.com/2020/06/04/edited-volume-books/>

4. Назаров Н.К. Інструменти формування професійних компетентностей: корпоративна культура навчальної установи. Формування професійних компетентностей в умовах інформаційної економіки : монографія / В. С. Пономаренко, Г. В. Назарова, К. Г. Наумік та ін. Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. С. 152-170. (0.72 друк. арк.) <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/9377>

**у вітчизняних та закордонних виданнях, що включені до
міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science:**

5. Nazarov N., Demianenko A., Nazarova G., Bozhydai, I., Demchenko K., Semenov, A. Organizational and economic support for the development of social services market in Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2023. № 2(49). P. 361-372 (0.95 друк. арк.) *Особистий внесок автора: запропоновано організаційно-економічне забезпечення ринку послуг в умовах соціальної напруженості (0.35 друк. арк.) (Web of Science, Index Copernicus, Google Scholar) <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3984>*
6. Nazarov N., Honcharova S., Minenko V., Kotliarevska K. Resolution of social and labor conflicts in the conditions of social intensity of the society. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2022. №5 (46). P. 349-360 (0.8 друк. арк.) *Особистий внесок автора: обґрунтовано конфліктологічну парадигму, запропоновано структурно-логічну модель урегулювання СТК (0.24 друк. арк.) (Web of Science, Index Copernicus, Google Scholar, ResearchBib, World Cat) <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3864>*
7. Nazarov N., Semenchenko A., Nazarova G., Semenchenko Andr., Urdukhanov R. Diagnostics and making decision in conflict management at the enterprise. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2021. Vol. 43. No. 2. P. 259-268 (0.96 друк. арк.) *Особистий внесок автора: визначено причини виникнення, та методи вирішення конфліктів на підприємстві (0.35 друк.арк.) (Web of Science, Index Copernicus, Google Scholar) <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2325>*
8. Nazarov N., Sotnikova Y., Stepanova E., Semenchenko A. Features of creative clusters formation in Ukraine. *Economic studies journal*. 2021. № 4. P.89-104. (1.1 друк. арк.) *Особистий внесок автора: визначено позитивні важелі впливу конфліктів на розвиток креативної економіки (0.3 друк. арк.) (SCOPUS, RePEc, EBSCO) <https://www.iki.bas.bg/en/economic-studies-journal-0>*
9. Nazarov, N., Bril, M., Dybach, I., Nazarova, G., Demianenko, A., Behaviour of Economic Agents in Services Market (Educational Services). *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2021. №13. P.349-369. (1.1 друк. арк.) *Особистий внесок автора: досліджено проблеми ринку послуг в умовах впливу дестабілізуючих факторів (0.32 друк. арк.) (Web of Science; EBSCO; Google*

Scholar; ICI Journals Master List - Index Copernicus; Ideas RePeC)<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/3112>

10. Nazarov, N. , Sotnikova, Y. , Nazarova, G. , Bilokonenko, H. Digital technologies in HR management. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2020. Vol. 42. No 4. P. 527-535 (0.86 друк. арк.) *Особистий внесок автора: проаналізовано сучасні тенденції у цифровізації управління персоналом (0.26 друк. арк.) (Web of Science, ESCI, EBSCOhost)* <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2037>

11. Nazarov N., Jaworska M., Nazarova G., Dybach I., Demianenko A. Improvement of the method measuring the security of human development: case of Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*. 2019. №17(4). P. 226–238. (1.1 друк. арк.) *Особистий внесок автора: запропоновано економіко-математичні методи оцінювання безпеки людського розвитку (0.31 друк. арк.) (SCOPUS, Academic Resource Index)*
<https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/problems-and-perspectives-in-management/issue-333/improvement-of-the-method-measuring-the-security-of-human-development-case-of-ukraine>

12. Nazarov N., Stepanova E., Sotnikova Yu., Quality of working life as the strategic direction of domestic enterprises' activity. *The Economic Annals-XXI Journal*. 2015. № 7-8(1). P. 106-108 (0.5 друк. арк.) *Особистий внесок автора: виявлено вплив конфліктів та інших факторів підвищення якості трудового життя на підприємстві (0.21 друк. арк.) (Web of Science, SCOPUS, Index Copernicus)* <http://ea21journal.world/index.php/ea-v152-26/>

у наукових фахових виданнях України, у тому числі що включені до міжнародних наукометричних баз даних:

13. Назаров Н.К. Дослідження соціально-трудова конфліктів в контексті теорії людського розвитку. *Економіка і суспільство (електронне видання)*. 2023 р. № 47. (0.65 друк. арк.) (Google Scholar, Index Copernicus, CiteFactor)
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2100>

14. Назаров Н. Конфліктологічна парадигма в контексті трансформації соціально-трудова сфери. *Економіка і організація управління*. 2022. №2(46).

С. 120-130. (0.6 друк. арк.) (Google Scholar)

<https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/12550>

15. Nazarov N., Luhova V., Sotnikova Y., Churkin A. Technology of determining motivation reserves for managerial staff. *Economics of Development*. 2022. № 1(21). С. 36-42. (0.63 друк. арк.) *Особистий внесок автора: сформовано методи мотивації менеджерів щодо попередження конфліктів в колективі* (0.24 друк. арк.) (Google Scholar, Index Copernicus).

<https://ecdev.com.ua/en/journals/t-21-1-2022/tyekhnologiya-viznachyennya-ryezyerviv-motivatsiyi-upravlinskogo-pyersonalu>

16. Nazarov N. Social and labor conflict management: Ukrainian and foreign experience. *Innovative technologies and scientific solutions for industries*. 2021. №.1(15) .Р. 91-98. (0.73 друк. арк.) (Index Copernicus International, DOAJ, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat, OpenAIRE, BASE, Google Scholar)

<https://itssi-journal.com/index.php/itssi/issue/view/15>

17. Назаров Н. Дефінітивний аналіз інституційних імперативів розвитку соціально-трудових відносин . *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2021. №1 (42). С.228-238. (0.8 друк. арк.) (Google Scholar)

http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2021_42/index.htm

18. Назаров Н.К., Лепейко Т.І. Соціально-психологічні чинники конфліктів на підприємстві. *Бізнес Інформ*. 2021. № 9. С.236-243 (0.72 друк. арк.) *Особистий внесок автора: визначено типологію соціально-психологічних чинників конфліктів та управлінські технології їх подолання* (0.36 друк. арк.) (Google Scholar, Index Copernicus).

https://www.business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_9_0_236_243

19. Nazarov N., Sotnikova Y., Stepanova E. Mass layoff management at domestic enterprises. *Innovative technologies and scientific solutions for industries*. 2018. №2 (4), P. 45-49. (0.6 друк. арк.) *Особистий внесок автора: удосконалено стратегію звільнення персоналу в умовах скорочення штатів* (0.23 друк. арк.) (Index Copernicus International, DOAJ, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat, OpenAIRE, BASE, Google Scholar)

<https://www.itssi-journal.com/index.php/itssi/article/view/2522-9818.2018.4.045>

20. Nazarov N. K., Demianenko A. A., Nazarova G. V. Approach to analytical support for assessing the security of human development. *Науковий вісник Полісся*. 2018. № 2(14). ч.1. С.210-215. (0.62 друк. арк.) *Особистий внесок автора:*

запропоновано аналітична підтримка оцінювання стану безпеки людського розвитку (0.41 друк. арк.) (Index Copernicus Google Scholar)
<http://ir.stu.cn.ua/123456789/16916>

21. Назаров Н., Тимофеева М. Аналіз основних показників забезпечення системи соціального захисту. *Чернігівський науковий часопис. Серія 1, Економіка і управління: електронний збірник наукових праць*. 2018. № 1 (9). С. 51-57. (0.45 друк. арк.) Особистий внесок автора: проведено аналіз ризиків у системі соціального забезпечення (0.3 друк. арк.) (Google Scholar, Ulrich)
http://journals.stu.cn.ua/scientific_e-journal_of_chernigov/article/view/231761

22. Nazarov, N., Nazarova, G. The analysis of structural configurations for implementing competitive strategies. *Innovative technologies and scientific solutions for industries*. 2017. № 2 (1). С. 132-137. (0.63 друк. арк.) Особистий внесок автора: визначено взаємозв'язок між структурою та стратегією в залежності від стабільності системи (0.53 друк. арк.) (Index Copernicus International, DOAJ, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat, OpenAIRE, BASE, Google Scholar) <http://itssi-journal.com/index.php/itssi/issue/view/2>

23. Назаров Н.К., Степанова Е.Р. Розвиток системи матеріального стимулювання трудової діяльності в контексті гідної праці. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика. Збірник наукових праць*. 2017. № 2(14). С.296-302. (0.54 друк. арк.) Особистий внесок автора :здійснено оцінювання стимулів та мотивів для збереження стабільності колективу підприємства (0.35 друк. арк.) (Google Scholar)
<http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16936>

24. Назаров Н.К. Мотиваційний механізм інтелектуальної праці. *Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць*. № 2(33). (за заг. ред. проф. Єханурова Ю.І., Филюк Г.М.). К.: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2016. С. 136-145 (0.65 друк. арк.) (Google Scholar)
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Тре_2016_2_16

25. Назаров Н. К., Чжан Хао Юй. Аналіз стану кадрової безпеки та лояльності персоналу промислових підприємств. *Проблеми економіки*. 2015. № 3.С. 149-155. (0.68 друк. арк.) Особистий внесок автора: систематизовано підходи до аналізу кадрової безпеки на підприємстві (0.42 друк. арк.) (Index Copernicus, Ulrichsweb, Research Papers in Economics, Open Academic Journals Index, Google Scholar) https://www.problecon.com/annotated-catalogue/?year=2015&abstract=2015_03_0

26. Назаров Н.К. Методичний підхід до визначення ефективності соціально-трудо­вих відносин на підприємстві. *Соціально-трудо­ві відносини: теорія та практика. Збірник наукових праць*. 2014. № 2(8). С. 363-369 (0.8 друк. арк.) (Google Scholar) http://nbuv.gov.ua/UJRN/stvttp_2014_2_54

27. Назаров Н.К. Підвищення кваліфікації персоналу як шлях розвитку підприємства. *Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції*. 2014. № 13(2). С. 94-100 (0.9 друк. арк.) (Google Scholar) <http://kntu.net.ua/index.php/eng/content/view/full/12637>

28. Назаров Н.К. Конфлікти на підприємстві: визначення, причини, типи // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2014. №5. С. 198-201. (0.37 друк. арк.) (Google Scholar) http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_5%282%29_54

у зарубіжних наукових виданнях:

29. Nazarov N., Nazarova G., Luhova V., Semenchenko A., Ivanisov O. Mathematical model of efficiency of partisipative management system. *Revista Espacios*. vol. 41 (issue 15). 2020. P. 11-26. (1.25 друк. арк.) *Особистий внесок автора: визначено доцільність участі працівників у процесі прийняття рішень щодо конфліктних ситуацій на підприємстві (0.45 друк. арк.) (Google Scholar, ResearchGate, CiteFactor)* <https://www.revistaespacios.com/a20v41n15/20411511.html>

30. Nazarov N., Sotnikova Y., Kasmin D., Stepanova E., Semenchenko A. Using of crowdsourcing in a modern creative economy. *Revista Espacios*, Vol. 41(19). 2020, P. 20-33. (0.71 друк. арк.) *Особистий внесок автора: доведено доцільність передачі функцій вирішення конфліктів стороннім учасникам у сучасній економіці (0.25 друк. арк.) (Google Scholar, ResearchGate, CiteFactor)* <http://www.revistaespacios.com/a20v41n19/20411902.html>

31. Nazarov N. Improving the mechanism of regulation of socio-labour relations at the enterprise. *Economics, Management, Law: Problems and Prospects: Collection of scientific articles*. Coventry: Agenda Publishing House. 2015. P. 233-236. (0.31 друк. арк.)

у матеріалах конференцій та інших наукових виданнях:

32. Назаров Н.К. Виміри стану конфліктності у соціально-трудовій сфері. *Управління розвитком соціально-економічних систем: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції.* (м. Харків, 20-21 квітня 2023 р.). Харків: ДБТУ, 2023. С. 168-172 (0.2 друк. арк.)

33. Назаров Н.К. Аналіз причин виникнення організаційних конфліктів. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. MicroCAD-2023: тези доповідей XXXI Міжнародної науково-практичної конференції.* (м. Харків, 17-20 травня 2023 р.) / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». С. 763. (0.09 друк. арк.)

34. Назаров Н.К. Нормативно-правове регулювання соціально-трудових конфліктів: міжнародний аспект. *Стійкий розвиток національної економіки: актуальні проблеми та механізми забезпечення: матеріали VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції.* (м. Кривий Ріг, 27 квітня 2023 р.) – Кривий Ріг: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2023. С.261-263. (0.16 друк. арк.)

35. Назаров Н.К. Оцінка стану соціальної напруженості як передумови соціально-трудових конфліктів. *«Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі».* Тези XIV Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Київ, 11 травня 2023 р.). - К.: НАУ, 2023. С.169-171. (0.15 друк. арк.) http://fmv.nau.edu.ua/structure/departament_ua/k_mevb/conference/

36. Nazarov N. Essence of organizational conflicts at the microeconomic level. *Problems of the development of science and the view of society.* The 11th International scientific and practical conference. (March 21 – 24, 2023) Graz, Austria. International Science Group. 2023.P.64-67. (0.2 друк. арк.)

37. Nazarov N. Social tension: definitions, functions, measurements. *Multidisciplinary academic notes. Theory, methodology and practice: Proceedings of the XXVII International Scientific and Practical Conference.* Prague, Czech Republic. (July 12 – 15, 2022). Pp. 77-79 (0.15 друк. арк.) <https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-notes-theory-methodology-and-practice-2/>

38. Назаров Н.К. Соціальне партнерство в управлінні трудовими конфліктами. *Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку: збірник тез*

доповідей Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Запоріжжя, 10 листопада 2022 р.). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. С. 250-252. (0.12 друк. арк.)

https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&t/2022/conf/1.2/STSEPtalS_2022_tezy.pdf

39. Nazarov N. Regulatory framework for the system of preventing labor conflicts. *Interaction of society and science: problems and prospects*: Abstracts of III International Scientific and Practical Conference. (October 05–08, 2021). London, England. Pp. 70-74. (0.15 друк. арк.) https://isg-konf.com/ru/interaction-of-society-and-science-problems-and-prospects-2-ru/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=Sbornik_materialov_konferencii_dost_upen&utm_content=1236909764

40. Nazarov N. K., Nazarova G. V., Demianenko A. A. Human development in the context of the formation of social economy. *International Congress on Business and Marketing: Proceedings of the International Congress on Business and Marketing*. Turkish, Istanbul, 29 November – 01 December, 2018. Istanbul: Maltepe University, 2018. P. 2–6. (0.2 друк. арк.) *Особистий внесок автора: визначено сутність та значення людського розвитку у соціальній економіці* (0.1 друк. арк.)

41. Назаров Н.К. Структурні трансформації в управлінні підприємством: тенденції розвитку. *The International Scientific and Practical Congress of Economists and Lowers «Everything in the Name of Science: professional scientific publication*. Geneva (Switzerland), Odessa (Ukraine). 2015. Vol-1, P. 44-47 (0.14 друк. арк.)

42. Назаров Н.К., Назарова Г.В., Управління соціальними програмами в умовах інституціональних трансформацій. Математичне моделювання процесів в економіці та управління проектами і програмами (ММП-2015): матеріали міжнародної наук.-практ. конф, м.. Коблево, 14-20 вересня 2015 р. Харьков, ХНУРЕ, 2015. С.142-145 (0.18 друк. арк.) *Особистий внесок автора: обґрунтовано соціально-трудова складову програми розвитку регіонів* (0.09 друк. арк.)

<https://openarchive.nure.ua/items/09d35dc8-c16c-4b10-b875-70e9ea495f11>

43. Назаров Н.К. Розвиток системи соціального партнерства на підприємстві. *Актуальні проблеми розвитку економіки в контексті глобальних викликів*: матеріали міжнародної наук.-практ. конф, 19-20 вересня 2013 р. Одеса: «Атлант», 2013. С. 82-83. (0.15 друк. арк.)

Оцінка мови та стилю дисертації. Розглянута дисертація є цілісною, логічною науковою працею, яка викладена грамотною літературною мовою у науковому стилі. Аргументовано розкрито положення та результати, що характеризують наукову новизну та виносяться автором на захист. Назва дисертації відповідає її змісту.

Відповідність дисертації науковій спеціальності. Дисертація Назарова Нікіти Костянтиновича на тему «Соціально-трудові конфлікти: оцінювання та регулювання» викладена та оформлена відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів» від 17 листопада 2021 р. № 1197. За формою і змістом дисертаційна робота є кваліфікованим, завершеним дослідженням, виконаним на високому теоретичному та методологічному рівні. У дисертаційній роботі матеріали та висновки кандидатської дисертації автора не використовувались. Дисертація не містить несанкціонованих текстових запозичень без посилань на джерело (академічного плагіату). Тема, мета, завдання і зміст дисертації повністю відповідають паспорту спеціальності 08.00.07 – «демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика», за якою вона представлена до захисту.

Дисертаційне дослідження Назарова Н.К. відповідає обраній темі, розкриває її та підтверджує, що автором вирішено поставлені у роботі завдання. Здобувачем дотримано вимоги академічної доброчесності та не допущено її порушень під час дослідження та опублікування результатів.

Рекомендація дисертації до захисту. Враховуючи актуальність теми, наукову новизну та практичне значення здобутих результатів, а також взявши до уваги підсумки засідання кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця МОН України, вважаємо, що: за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Назарова Нікіти Костянтиновича на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук на тему «Соціально-трудові конфлікти: оцінювання та регулювання» відповідає паспорту спеціальності 08.00.07 – «демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика» та вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів» від 17 листопада 2021 р. № 1197 та іншим нормативним документам, є завершеною,

самостійною науковою роботою, що виконана на високому науково-теоретичному рівні.

Дисертація Назарова Н.К. на тему «Соціально-трудова конфлікти: оцінювання та регулювання» рекомендується до захисту у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 08.00.07 – «демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика», а її автор Назаров Нікіта Костянтинович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук.

Рецензент: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Тетяна ЛЕПЕЙКО

Рецензент: доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Тетяна БЛИЗНЮК

Рецензент: доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Ганна ЧЕРНОІВАНОВА

